

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2564

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสม
ตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก

**AGRI-
MAP**

RANONG

จังหวัดระนอง

คำนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านการเกษตรที่มีพลวัตค่อนข้างสูง และมีผลกระทบต่อประชากรจำนวนมาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตระหนักถึงการนำระบบข้อมูลข่าวสารที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรได้มีการเข้าถึงที่สะดวกโดยเฉพาะเกษตรกร จึงได้มอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักจัดทำ “แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก (Agri-Map)” ของแต่ละจังหวัดขึ้น

Agri-Map คือ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก โดยบูรณาการข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือบริหารจัดการการเกษตรไทยอย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกพื้นที่ มีการปรับข้อมูลให้ทันสมัย และพัฒนาเพิ่มความสะดวกการใช้งานให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลโดยง่าย พร้อมทั้งสามารถติดตามข้อมูลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและรอบด้าน ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ทุกด้าน ที่สำคัญเป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับข้อมูลด้านการเกษตร ซึ่งสามารถตอบโจทย์การช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรในรายพื้นที่ ได้เป็นอย่างดี ใช้งานบนคอมพิวเตอร์หรือแท็บเล็ต ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านหน้าเว็บไซต์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ www.moac.go.th/a4policy-alltype-391191791794 หรือ <https://agri-map-online.moac.go.th/> ซึ่งจะมีเอกสารคู่มือการใช้ให้ศึกษาและสามารถดาวน์โหลดได้

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมของแต่ละจังหวัดสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โครงการเกษตรอินทรีย์ โครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning by Agri-Map) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการ Smart Farmer เป็นต้น และยังเป็นข้อมูลกลางในการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

รูปเล่มเอกสารแนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสม จังหวัดระนอง

<http://www.ldd.go.th/Agri-Map/Data/S/rng.pdf>

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพ	ค
แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมของจังหวัด “ระนอง”	
1. ข้อมูลทั่วไป	1
2. การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก	4
2.1 ยางพารา	5
2.2 ปาล์มน้ำมัน	8
2.3 ทุเรียน	12
2.4 มังคุด	15
3. พืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัด	19
4. แนวทางการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ	20
เอกสารอ้างอิง	25
ภาคผนวก	27

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดระนอง	3
ตารางที่ 2	พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของ จังหวัดระนอง	4
ตารางที่ 3	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของยางพารา รายอำเภอ จังหวัดระนอง	6
ตารางที่ 4	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตยางพารา	7
ตารางที่ 5	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของปาล์มน้ำมัน รายอำเภอ จังหวัดระนอง	10
ตารางที่ 6	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตปาล์มน้ำมัน	11
ตารางที่ 7	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของทุเรียน รายอำเภอ จังหวัดระนอง	13
ตารางที่ 8	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตทุเรียน	15
ตารางที่ 9	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของมังคุด รายอำเภอ จังหวัดระนอง	17
ตารางที่ 10	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตมังคุด	18
ตารางผนวกที่ 1	ข้อมูลตำบลจำแนกรายอำเภอ จังหวัดระนอง	29
ตารางผนวกที่ 2	พื้นที่ชลประทานจำแนกรายอำเภอ ตำบล จังหวัดระนอง	35
ตารางผนวกที่ 3	ระดับน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำ จังหวัดระนอง	35
ตารางผนวกที่ 4	พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจำแนกรายอำเภอ ตำบล จังหวัดระนอง	35
ตารางผนวกที่ 5	กิจกรรมการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จังหวัดระนอง	36
ตารางผนวกที่ 6	ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จังหวัดระนอง	37
ตารางผนวกที่ 7	โรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตร จังหวัดระนอง	37

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินมูโน๊ะ	30
ภาพที่ 2	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินนาทอน	31
ภาพที่ 3	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินปากจั่น	32
ภาพที่ 4	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินรือเสาะ	33
ภาพที่ 5	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินระยอง	34
ภาพที่ 6	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจยางพารา จังหวัดระนอง	38
ภาพที่ 7	พื้นที่ปลูกยางพาราบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดระนอง	39
ภาพที่ 8	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจปาล์มน้ำมัน จังหวัดระนอง	40
ภาพที่ 9	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดระนอง	41
ภาพที่ 10	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจทุเรียน จังหวัดระนอง	42
ภาพที่ 11	พื้นที่ปลูกทุเรียนบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดระนอง	43
ภาพที่ 12	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจมังคุด จังหวัดระนอง	44
ภาพที่ 13	พื้นที่ปลูกมังคุดบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดระนอง	45

1. ข้อมูลทั่วไป

จังหวัดระนองมีพื้นที่ 3,298.045 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,061,278 ไร่ ตั้งอยู่ในภาคใต้ของประเทศไทย ประกอบด้วย 5 อำเภอ 30 ตำบล (ตารางผนวกที่ 1) มีจำนวนประชากร 194,372 คน (กรมการปกครอง, 2563)

1.1 อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อ จังหวัดชุมพร
ทิศใต้	ติดต่อ จังหวัดพังงา
ทิศตะวันออก	ติดต่อ จังหวัดชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

1.2 ภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดระนองส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาสูงสลับซับซ้อนทางด้านตะวันออกของจังหวัด พื้นที่ลาดเอียงลงสู่ทะเลอันดามันทางทิศตะวันตก เป็นที่ราบชายฝั่งทะเล ซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งชุมชน ภูเขาที่สูงที่สุดของจังหวัด คือ ภูเขาพ่อตาโขงโดง สูง 1,700 ฟุต

1.3 ภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศจังหวัดระนองแบ่งได้เป็น 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมทั้งสองฤดู ทำให้ได้รับไอน้ำและความชุ่มชื้นมาก อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 28.01 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 35.13 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 22.16 องศาเซลเซียส นอกจากนี้ อิทธิพลของมรสุมทั้งสองฤดู ทำให้บริเวณจังหวัดมีความชุ่มชื้นและความชื้นสัมพัทธ์สูงเป็นเวลานาน โดยความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปี 77.05 เปอร์เซ็นต์ ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเฉลี่ย 95.00 เปอร์เซ็นต์ ต่ำสุดเฉลี่ย 46.90 เปอร์เซ็นต์

1.4 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินของจังหวัดระนองแบ่งตามภูมิสัณฐาน ลักษณะทางธรณีวิทยา และวัตถุประสงค์กําเนิดดิน ได้ดังนี้

1) **หาดและเนินทราย (Beach and sand dune)** พื้นที่หาดทรายเป็นพื้นที่ระหว่างแนว น้ำทะเลขึ้นและน้ำทะเลลง มีลักษณะเป็นแนวยาวขนานกับชายฝั่งทะเลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของคลื่น และกระแสน้ำทะเล ส่วนพื้นที่เนินทรายหรือสันทรายเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะนูนเป็นโคกเตี้ย ๆ และเป็นแนวยาวขนานกับชายฝั่งทะเล มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย การระบายน้ำค่อนข้างมาก มีเนื้อดินเป็นดินทรายและมักมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในดิน สีนํ้าตาล น้ำตาลปนเหลือง หรือเหลืองปนแดง อาทิ ชุดดินระยอง (Ry)

2) **ที่ราบชายฝั่งทะเล (Coastal plain)** เกิดจากคลื่นพัดพาและกระแสน้ำพัดพาเอา เศษวัตถุจากทะเล ทั้งโคลน กรวด ทราย และตะกอนต่าง ๆ เข้ามาทับถมบริเวณชายฝั่ง และลึกเข้าไปใน แผ่นดินมากกว่าหาดทราย แบ่งเป็น

(1) พื้นที่น้ำทะเลขึ้นถึงในปัจจุบัน (Active tidal flats) เป็นพื้นที่ที่มีน้ำทะเลขึ้นถึง ดินมีสีคล้ำ อินทรีย์วัตถุสูง และเป็นดินเค็ม (saline soil) ดินส่วนใหญ่มีศักยภาพที่ก่อให้เกิดเป็น ดินกรดกำมะถันหรือเป็นดินเปรี้ยวจัด มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ การระบายน้ำเลวมาก เนื้อดิน เป็นดินทรายแป้งละเอียดหรือเนื้อดินละเอียด อาทิ ชุดดินตะกั่วทุ่ง (Tkt)

(2) พื้นที่ที่น้ำทะเลเคยท่วมถึง (Former tidal flats) เป็นพื้นที่ที่น้ำทะเลเคยท่วมถึงในอดีต เป็นช่วงต่อระหว่างตะกอนทะเลกับตะกอนน้ำจืด มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ หรือเป็นแอ่งต่ำ มีน้ำขังตลอดปี การระบายน้ำเลวมาก มีเนื้อดินเป็นดินทรายแป้งละเอียดหรือดินเหนียว ที่มีการพัฒนา ชั้นดินไม่มากนัก สีเทาอ่อน มีจุดประสีน้ำตาลแก่ น้ำตาลปนเหลือง และน้ำตาลปนเขียวมะกอก อาทิ ชุดดินมูโน๊ะ (Mu)

3) ที่ราบตะกอนน้ำพา (Alluvial plain) เป็นบริเวณที่ได้รับอิทธิพลของแม่น้ำหรือลำน้ำสาขา วัตถุต้นกำเนิดดินเป็นตะกอนน้ำพา (Alluvium) มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบขนาดใหญ่สองฝั่งแม่น้ำแต่ละฝั่ง อาจมีที่ราบแบบขั้นบันไดหรือตะพักได้หลายระดับ แบ่งเป็น

(1) ตะพักลำน้ำระดับต่ำ (Low terrace) เป็นที่ลุ่ม มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ ดินลึกมาก เนื้อดินอาจเป็นดินเหนียวละเอียดถึงดินทรายแป้งละเอียด สีเทา น้ำตาลปนเทา และน้ำตาล มีจุดประสีต่าง ๆ การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว อาทิ ชุดดินสงขลา (Sng)

(2) ตะพักลำน้ำระดับกลางและระดับสูง (Middle and high terrace) เป็นที่ดอน มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด ดินตื้นถึงชั้นกรวดลูกรังถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็น ดินร่วนหยาบ ดินร่วนละเอียดหรือดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบมาก สีน้ำตาล เหลือง น้ำตาลปนแดง ไปจนถึงแดง การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี อาทิ ชุดดินรือเสาะ (Ro)

4) ที่ลาดเชิงเขา (Piedmont) เขา (Hill) ภูเขา (Mountain) มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่น ลอนลาดถึงเนินเขา ที่เกิดจากการที่หินผุพังสลายตัวอยู่กับที่หรือถูกเคลื่อนย้ายโดยแรงโน้มถ่วง ของโลกในระยะทางใกล้ ๆ และถูกควบคุมด้วยลักษณะของโครงสร้างทางธรณีวิทยา ส่วนใหญ่พบหิน ปะปนในหน้าตัดดินและลอยหน้า แบ่งตามลักษณะและชนิดของหินดังนี้

(1) พัฒนาจากกลุ่มหินตะกอนหรือหินแปรเนื้อละเอียดหรือหินในกลุ่ม ส่วนใหญ่เป็น หินดินดานและหินฟิลไลต์ ดินตื้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกปานกลาง เนื้อดินเป็นดินเหนียว ละเอียดถึงดินเหนียวปนชื้นส่วนหยาบมาก สีน้ำตาล น้ำตาลปนแดง และน้ำตาลปนเหลือง การระบายน้ำดี พบเศษหินปะปนในหน้าตัดดินหรือบนผิวดิน เช่น ชุดดินนาทอน (Ntn) ชุดดินปากจั่น (Pac) ชุดดินเขาขาด (Kkt) เป็นต้น

(2) พัฒนาจากหินอัคนีชนิดหินแกรนิต ดินตื้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินร่วนหยาบถึงดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบมาก สีน้ำตาล น้ำตาลปนแดง ถึงแดง การระบายน้ำดี เช่น ชุดดินภูเก็ต (PK) ชุดดินท้ายเหมือง (Tim) เป็นต้น

5) พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35 ทรัพยากรดิน มีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละพื้นที่

ซึ่งได้แสดงรายละเอียดของชุดดินที่พบมากของจังหวัดระนอง ในภาพที่ 1 - 5

1.5 สภาพการใช้ที่ดิน

สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดระนอง จากฐานข้อมูลแผนที่สภาพการใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดระนอง

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	50,846	2.46
พื้นที่เกษตรกรรม	744,482	36.12
พื้นที่นา	2,697	0.13
พืชไร่	304	0.01
ไม้ยืนต้น	665,813	32.30
ไม้ผล	61,896	3.01
พืชสวน	116	-
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	1,165	0.06
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	12,491	0.61
พื้นที่ป่าไม้	1,162,945	56.42
พื้นที่น้ำ	76,877	3.73
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	26,128	1.27
รวม	2,061,278	100.00

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2561

1.6 พื้นที่ชลประทาน

จังหวัดระนองมีเนื้อที่ชลประทาน 4,000 ไร่ (ร้อยละ 0.19 ของพื้นที่จังหวัด) อยู่ในอำเภอเมืองระนอง มีอ่างเก็บน้ำที่สำคัญ 1 อ่าง มีศักยภาพในการเก็บกักน้ำได้รวม 10 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำที่สำคัญ คือ อ่างเก็บน้ำหาดส้มแป้น มีระดับกักเก็บอยู่ที่ 10 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 100 ของน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำในจังหวัดระนอง (ตารางผนวกที่ 2 และตารางผนวกที่ 3)

1.7 เขตปฏิรูปที่ดิน

เขตปฏิรูปที่ดิน ในพื้นที่จังหวัดระนอง มีเนื้อที่ 183,413 ไร่ (ร้อยละ 8.90 ของพื้นที่จังหวัด) โดยอำเภอที่มีพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองระนอง อำเภอกะบุรี อำเภอละอุ่น อำเภอกะเปอร์ และอำเภอสุขสำราญ ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 4)

1.8 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร

จากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร จังหวัดระนองมีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ทั้งหมด ในปี 2563 จำนวน 42,560 ราย รวมพื้นที่ 493,768 ไร่ และกิจกรรมที่มีพื้นที่ปลูกมาก ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ทูเรียน และกาแฟ ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 5)

ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จากฐานข้อมูลกลาง (Farmer One) ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เกษตรกรได้ขึ้นทะเบียนปลูกพืชสมุนไพรในจังหวัดระนอง พื้นที่ 359 ไร่ เกษตรกร 44 ราย มีพืชสมุนไพรหลัก 5 ชนิด พืชสมุนไพรที่มีการปลูกมาก ได้แก่ พริกไทย กฤษณา ตะไคร้หอม อบเชย และพลู ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 6)

1.9 ที่ตั้งโรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตร

จังหวัดระนองมีแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่สำคัญ จำนวน 11 แห่ง และมีโรงงานทางการเกษตร 7 แห่ง โดยมีโรงงานแปรรูปไม้ยางพารามากที่สุด 8 แห่ง (ตารางผนวกที่ 7)

2. การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญพิจารณาจากพืชที่มีพื้นที่ปลูกมากและมีมูลค่าการส่งออกหรือแปรรูป โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศพืชเศรษฐกิจ 13 ชนิดพืช ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ลำไย เงาะ ทูเรียน มังคุด มะพร้าว และกาแฟ จากพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจดังกล่าว กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดระดับความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกรายจังหวัด โดยวิเคราะห์จากสภาพพื้นที่ ลักษณะของดิน ปริมาณน้ำฝน แหล่งน้ำชลประทาน ร่วมกับการจัดการพื้นที่และลักษณะรายพืช โดยแบ่งระดับความเหมาะสม เป็น 4 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง แต่พบข้อจำกัดบางประการซึ่งสามารถบริหารจัดการได้

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีข้อจำกัดของดินและน้ำ ส่งผลให้การผลิตพืชให้ผลตอบแทนต่ำ การใช้พื้นที่ต้องใช้ต้นทุนสูงในการจัดการ และมีความเสี่ยงจากน้ำท่วมและขาดน้ำ

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N)

จังหวัดระนอง มีพื้นที่พืชเศรษฐกิจสำคัญที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรก ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ทูเรียน และมังคุด ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของจังหวัดระนอง

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่เกษตรกรรม
1. ยางพารา	188,643	25.95
2. ปาล์มน้ำมัน	96,809	13.32
3. ทูเรียน	12,754	1.75
4. มังคุด	12,241	1.68

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, 2564

2.1 ยางพารา

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดระนอง เนื่องจากสภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศมีความเหมาะสมในการปลูกยางพารา จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 3 และภาพที่ 6 - 7)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกยางพารา

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 14,980 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.92 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน อยู่ในอำเภอกระบุรี 14,980 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 184,291 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 35.94 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 68,471 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 35,892 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 35,713 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 10,746 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.10 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายอยู่ในอำเภอกะเปอร์ 4,866 ไร่ อำเภอกระบุรี 4,121 ไร่ อำเภอสุขสำราญ 1,626 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 302,712 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกยางพาราในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 5,749 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 38.38 ของพื้นที่ศักยภาพสูง อยู่ในอำเภอกระบุรี 5,749 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 59,313 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 32.18 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 31,719 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 10,223 ไร่ อำเภอสุขสำราญ 7,083 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 2,796 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 26.02 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย กระจายอยู่ในอำเภอกะเปอร์ 1,654 ไร่ อำเภอสุขสำราญ 816 ไร่ อำเภอกระบุรี 193 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 120,785 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกยางพาราแต่ยังไม่ใช้พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับปลูกยางพารา และพื้นที่เพาะปลูกยางพาราในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดระนองมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 134,209 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอกระบุรี 45,983 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 30,126 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 25,490 ไร่ อำเภอละอุ่น 18,951 ไร่ และอำเภอสุขสำราญ 13,659 ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 9,231 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 61.62 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบในอำเภอกระบุรี 9,231 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 124,978 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 67.82 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอกระบุรี 36,752 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 30,126 ไร่ และอำเภอกะเปอร์ 25,490 ไร่

ตารางที่ 3 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของยางพารา รายอำเภอ จังหวัดระนอง

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
กระบุรี	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	14,980 (100.00%)	68,471 (100.00%)	4,121 (100.00%)	105,774 (100.00%)	193,346 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	5,749 (38.38%)	31,719 (46.32%)	193 (4.68%)	61,718 (58.35%)	99,379 (51.40%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	9,231 (61.62%)	36,752 (53.68%)	-	-	45,983 (23.78%)
เมืองระนอง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	35,892 (100.00%)	96 (100.00%)	88,651 (100.00%)	124,639 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	5,766 (16.06%)	96 (100.00%)	10,014 (11.30%)	15,876 (12.74%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	30,126 (83.94%)	-	-	30,126 (24.17%)
กะเปอร์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	35,713 (100.00%)	4,866 (100.00%)	41,863 (100.00%)	82,442 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	10,223 (28.63%)	1,654 (33.99%)	16,980 (40.56%)	28,857 (35.00%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	25,490 (71.37%)	-	-	25,490 (30.92%)
ละอุ่น	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	23,473 (100.00%)	37 (100.00%)	48,353 (100.00%)	71,863 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	4,522 (19.26%)	37 (100.00%)	25,001 (51.71%)	29,560 (41.13%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	18,951 (80.74%)	-	-	18,951 (26.37%)
สุขสำราญ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	20,742 (100.00%)	1,626 (100.00%)	18,071 (100.00%)	40,439 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	7,083 (34.15%)	816 (50.18%)	7,072 (39.13%)	14,971 (37.02%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	13,659 (65.85%)	-	-	13,659 (33.78%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
รวมทั้ง จังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	14,980 (100.00%)	184,291 (100.00%)	10,746 (100.00%)	302,712 (100.00%)	512,729 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	5,749 (38.38%)	59,313 (32.18%)	2,796 (26.02%)	120,785 (39.90%)	188,643 (36.79%)
	พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ	9,231 (61.62%)	124,978 (67.82%)	-	-	134,209 (26.18%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำและสามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกยางพารา คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกมังคุด (S3) 8,711 ไร่ พื้นที่ปลูกทุเรียน (S3) 7,084 ไร่ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตยางพารา

อำเภอ	มังคุด (ไร่)			ทุเรียน (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
กระบุรี	595	-	595	328	-	328
เมืองระนอง	5,426	-	5,426	2,679	-	2,679
กะเปอร์	1,137	-	1,137	677	-	677
ละอุ่น	468	-	468	2,763	-	2,763
สุขสำราญ	1,085	-	1,085	637	-	637
รวม	8,711	-	8,711	7,084	-	7,084

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกยางพาราต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกยางพาราในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือ พื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกยางพาราซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกยางพาราที่สำคัญของจังหวัด อยู่ในอำเภอกระบุรี

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือ พื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกยางพารา เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง และแหล่งน้ำ กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี อำเภอเมืองระนอง อำเภอกะเปอร์ และอำเภอสušสำราญ เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกยางพารา มีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.2 ปาล์มน้ำมัน

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดระนองในลำดับที่ 2 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 5 และภาพที่ 8 - 9)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 67,147 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.10 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 23,178 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 13,740 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 11,702 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 114,493 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 22.33 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 47,551 ไร่ กะเปอร์ 23,008 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 19,037 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 34,274 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.68 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 21,335 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 5,736 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 3,363 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 296,820 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดินได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 22,856 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 34.04 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 5,913 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 5,607 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 4,439 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 38,831 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.92 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 11,304 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 11,536 ไร่ อำเภอละอุ่น 5,861 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 8,110 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 23.66 ของพื้นที่ ศักยภาพเล็กน้อย กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 4,012 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 2,965 ไร่ อำเภอสุขสำราญ 470 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 27,012 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกปาล์มน้ำมันแต่ไม่ใช่พื้นที่ปลูก พิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน และพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมัน ในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดระนองมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับ ความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 119,953 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอกระบุรี 53,512 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 22,724 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 17,567 ไร่ อำเภอสุขสำราญ 13,167 ไร่ และอำเภอ ละอุ่น 12,983 ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 44,291 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 65.96 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอกระบุรี 17,265 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 9,301 ไร่ และ อำเภอกะเปอร์ 6,095 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 75,662 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 66.08 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอกระบุรี 36,247 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 13,423 ไร่ และ อำเภอกะเปอร์ 11,472 ไร่

ตารางที่ 5 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของปาล์มน้ำมัน รายอำเภอ จังหวัดระนอง

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
กระบี่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	23,178	47,551	21,335	101,288	193,352
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	5,913	11,304	4,012	8,167	29,396
		(25.51%)	(23.77%)	(18.80%)	(8.06%)	(15.20%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	17,265	36,247	-	-	53,512
		(74.49%)	(76.23%)	-	-	(27.68%)
เมืองระนอง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	13,740	19,037	3,363	88,500	124,640
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	4,439	5,614	429	4,745	15,227
		(32.31%)	(29.49%)	(12.76%)	(5.36%)	(12.22%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	9,301	13,423	-	-	22,724
		(67.69%)	(70.51%)	-	-	(18.23%)
กะเปอร์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	11,702	23,008	5,736	41,995	82,441
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	5,607	11,536	2,965	8,470	28,578
		(47.91%)	(50.14%)	(51.69%)	(20.17%)	(34.66%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	6,095	11,472	-	-	17,567
		(52.09%)	(49.86%)	-	-	(21.31%)
ละอุ่น	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	10,463	12,242	1,665	47,492	71,862
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	3,861	5,861	234	4,482	14,438
		(36.90%)	(47.88%)	(14.05%)	(9.44%)	(20.09%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	6,602	6,381	-	-	12,983
		(63.10%)	(52.12%)	-	-	(18.07%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
สุขสำราญ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	8,064	12,655	2,175	17,545	40,439
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	3,036	4,516	470	1,148	9,170
		(37.65%)	(35.69%)	(21.61%)	(6.54%)	(22.68%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	5,028	8,139	-	-	13,167
		(62.35%)	(64.31%)	-	-	(32.56%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	67,147	114,493	34,274	296,820	512,734
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	22,856	38,831	8,110	27,012	96,809
		(34.04%)	(33.92%)	(23.66%)	(9.10%)	(18.88%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	44,291	75,662	-	-	119,953
		(65.96%)	(66.08%)	-	-	(23.39%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำและสามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกปาล์มน้ำมัน คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกมังคุด (S3) 8,553 ไร่ พื้นที่ปลูกทุเรียน (S3+N) 6,777 ไร่ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตปาล์มน้ำมัน

อำเภอ	มังคุด (ไร่)			ทุเรียน (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
กระบุรี	544	-	544	328	-	328
เมืองระนอง	5,370	-	5,370	2,642	-	2,642
กะเปอร์	1,136	-	1,136	676	-	676
ละอุ่น	429	-	429	2,500	-	2,500
สุขสำราญ	1,074	-	1,074	626	5	631
รวม	8,553	-	8,553	6,772	5	6,777

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกปาล์มน้ำมันต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกปาล์มน้ำมันที่สำคัญของจังหวัด กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี อำเภอกะเปอร์ และอำเภอเมืองระนอง เป็นต้น

พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง ความชื้น กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี อำเภอกะเปอร์ และอำเภอเมืองระนอง เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกปาล์มน้ำมัน มีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.3 ทูเรียน

ทูเรียนเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดระนองในลำดับที่ 3 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 7 และภาพที่ 10 - 11)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกทูเรียน

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 49,222 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.60 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน อยู่ในอำเภอกระบุรี 49,222 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 14,801 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.89 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน อยู่ในอำเภอกระบุรี 14,801 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 145,457 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.37 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายอยู่ในอำเภอกะเปอร์ 40,446 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 35,924 ไร่ และอำเภอละอุ่น 23,473 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 303,254 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกทูเรียนในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 1,618 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.29 ของพื้นที่ศักยภาพสูง อยู่ในอำเภอกระบุรี 1,618 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 279 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.89 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง อยู่ในอำเภอกระบุรี 279 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 7,112 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.89 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย กระจายอยู่ในอำเภอละอุ่น 2,752 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 2,668 ไร่ และอำเภอกะเปอร์ 712 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 3,745 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกทุเรียนแต่ไม่ใช้พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับปลูกทุเรียน และพื้นที่เพาะปลูกทุเรียนในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดระนองมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 62,126 ไร่ พบในอำเภอกระบุรี 62,126 ไร่ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 47,604 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 96.71 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบในอำเภอกระบุรี 47,604 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 14,522 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 98.11 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบในอำเภอกระบุรี 14,522 ไร่

ตารางที่ 7 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของทุเรียน รายอำเภอ จังหวัดระนอง

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
กระบุรี	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	49,222 (100.00%)	14,801 (100.00%)	23,357 (100.00%)	105,972 (100.00%)	193,352 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,618 (3.29%)	279 (1.89%)	327 (1.40%)	1,459 (1.38%)	3,683 (1.90%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	47,604 (96.71%)	14,522 (98.11%)	-	-	62,126 (32.13%)
เมืองระนอง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	35,924 (100.00%)	88,714 (100.00%)	124,638 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	2,668 (7.43%)	670 (0.76%)	3,338 (2.68%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
กะเปอร์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	40,446 (100.00%)	41,996 (100.00%)	82,442 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	712 (1.76%)	271 (0.65%)	983 (1.19%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ละอุ่น	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	23,473	48,389	71,862
				(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	2,752	1,219	3,971
			(11.72%)	(2.52%)	(5.53%)	
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
สุขสำราญ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	22,257	18,183	40,440
				(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	653	126	779
			(2.93%)	(0.69%)	(1.93%)	
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	49,222	14,801	145,457	303,254	512,734
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,618	279	7,112	3,745	12,754
	(3.29%)	(1.89%)	(4.89%)	(1.23%)	(2.49%)	
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	47,604	14,522	-	-	62,126
	(96.71%)	(98.11%)	-	-	(12.12%)	

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำและสามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกทุเรียน คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (S3) 2,216 ไร่ และพื้นที่ปลูกกาแฟ (โรบัสต้า) (S3) 244 ไร่ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตทุเรียน

อำเภอ	ปาล์มน้ำมัน (ไร่)			กาแฟ (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
กระบุรี	2,216	-	2,216	244	-	244
เมืองระนอง	-	-	-	-	-	-
กะเปอร์	-	-	-	-	-	-
ละอุ่น	-	-	-	-	-	-
สุขสำราญ	-	-	-	-	-	-
รวม	2,216	-	2,216	244	-	244

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกทุเรียนต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกทุเรียนในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกทุเรียนในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือ พื้นที่ปลูกทุเรียนในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกทุเรียน ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกทุเรียนที่สำคัญของจังหวัด โดยอยู่ในอำเภอกระบุรี

พื้นที่ปลูกทุเรียนในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือ พื้นที่ปลูกทุเรียนในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกทุเรียน เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง ความชื้น โดยอยู่ในอำเภอกระบุรี

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกทุเรียน มีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.4 มังคุด

มังคุดเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดระนองในลำดับที่ 4 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 9 และภาพที่ 12 - 13)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกมังคุด

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 49,222 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.60 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน อยู่ในอำเภอกระบุรี 49,222 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 14,801 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.89 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน อยู่ในอำเภอกระบุรี 14,801 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 145,457 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.37 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายอยู่ในอำเภอกะเปอร์ 40,446 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 35,924 ไร่ และอำเภอละอุ่น 23,473 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 303,254 ไร่

2) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกมังคุดในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 1,125 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.29 ของพื้นที่ศักยภาพสูง อยู่ในอำเภอกระบุรี 1,125 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 169 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.14 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง อยู่ในอำเภอกระบุรี 169 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 7,787 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.35 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย กระจายอยู่ในอำเภอเมืองระนอง 5,403 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 1,184 ไร่ และอำเภอกระบุรี 592 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 3,160 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกมังคุดแต่ไม่ใช้พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับปลูกมังคุด และพื้นที่เพาะปลูกมังคุดในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดระนองมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 62,729 ไร่ อยู่ในอำเภอกระบุรี 62,729 ไร่ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 48,097 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 96.71 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบในอำเภอกระบุรี 48,097 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 14,632 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 98.86 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบในอำเภอกระบุรี 14,632 ไร่

ตารางที่ 9 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของมังคุด รายอำเภอ จังหวัดระนอง

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
กระบี่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	49,222	14,801	23,357	105,972	193,352
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,125	169	592	559	2,445
		(2.29%)	(1.14%)	(2.53%)	(0.53%)	(1.26%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	48,097	14,632	-	-	62,729
		(97.71%)	(98.86%)			(32.44%)
เมืองระนอง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	35,924	88,714	124,638
				(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	5,403	1,130	6,533
			(15.04%)	(1.27%)	(5.24%)	
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
กะเปอร์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	40,446	41,996	82,442
				(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	1,184	210	1,394
			(2.93%)	(0.50%)	(1.69%)	
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
ละอุ่น	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	23,473	48,389	71,862
				(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	466	116	582
			(1.99%)	(0.24%)	(0.81%)	
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
สุขสำราญ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	22,257	18,183	40,440
				(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	142	1,145	1,287
			(0.64%)	(6.30%)	(3.18%)	
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	49,222	14,801	145,457	303,254	512,734
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,125	169	7,787	3,160	12,241
		(2.29%)	(1.14%)	(5.35%)	(1.04%)	(2.39%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	48,097	14,632	-	-	62,729
		(97.71%)	(98.86%)			(12.23%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำและสามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกมังคุด คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (S3) 2,216 ไร่ และพื้นที่ปลูกกาแฟ (โรบัสต้า) (S3) 244 ไร่ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตมังคุด

อำเภอ	ปาล์มน้ำมัน (ไร่)			กาแฟ (โรบัสต้า) (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
กระบี่	2,216	-	2,216	244	-	244
เมืองระนอง	-	-	-	-	-	-
กะเปอร์	-	-	-	-	-	-
ละอุ่น	-	-	-	-	-	-
สุขสำราญ	-	-	-	-	-	-
รวม	2,216	-	2,216	244	-	244

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกมังคุดต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกมังคุดในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกมังคุดในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือ พื้นที่ปลูกมังคุดในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกมังคุด ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกมังคุดที่สำคัญของจังหวัด อยู่ในอำเภอกระบุรี

พื้นที่ปลูกมังคุดในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือ พื้นที่ปลูกมังคุดในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกมังคุด เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง ความชื้น อยู่ในอำเภอกระบุรี

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกมังคุด มีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

3. พืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัด

3.1 ทูเรียนในวงระนอง พืชที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อปี 2560 เป็นทุเรียนพันธุ์หมอนทอง ผลทรงกลมรี มีร่องพูชัดเจน เปลือกบาง หนามถี่ สีเขียว เนื้อหนาเนียนละเอียด สีเหลืองทอง เมล็ดลีบ รสชาติหวาน หอม มัน กรอบ กลิ่นไม่ฉุน น้ำหนักประมาณ 3-7 กิโลกรัมต่อลูก ปลูกในพื้นที่ตำบลในวงเหนือ และตำบลในวงใต้ของอำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ล้อมรอบด้วยภูเขาหินปูนเหมือนอยู่ปากปล่องภูเขาไฟ อุณหภูมิต่ำกว่าพื้นที่อื่นของจังหวัดระนองประมาณ 1-2 องศาเซลเซียส ฝนตกชุก ปีละประมาณ 8 เดือน ตั้งแต่เดือนเมษายนถึงพฤศจิกายน และตกมากที่สุดช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกรกฎาคม มีความชื้นสัมพัทธ์สูงเฉลี่ยตลอดปี 95 เปอร์เซ็นต์ ตำบลในวงเป็นแหล่งผลิตผลไม้ชั้นเยี่ยม และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรขึ้นชื่อของจังหวัดระนอง

3.2 มะม่วงหิมพานต์ เป็นพืชที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ทุกส่วน โดยเฉพาะเมล็ดส่วนเนื้อในสุดที่ใช้รับประทานและมีคุณค่าทางอาหารสูงมาก เป็นพืชทนแล้ง ปลูกง่าย เจริญเติบโตเร็ว ดูแลง่าย ขึ้นได้ในดินแทบทุกชนิดที่ระบายน้ำได้ดี หน้าดินลึก ไม่เป็นดินดานไม่เป็นดินดานจัดหรือกรดจัด ปัจจุบันจังหวัดระนอง มีพื้นที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์ หรือภาษาถิ่นเรียกว่า “กาหยู” ประมาณ 6,000 ไร่ โดยปลูกมากในตำบลเกาะพยาม ซึ่งเป็นเกาะเล็ก ๆ กลางทะเลอันดามัน เกษตรกรเกาะพยามได้รวมกลุ่มจัดตั้งแปลงใหญ่มะม่วงหิมพานต์ขึ้น มีสมาชิก 40 คน พื้นที่ 1,256 ไร่ ผลผลิต 110 กิโลกรัมต่อไร่ ได้รับการรับรองคุณภาพตามมาตรฐาน (Good Agricultural Practices : GAP) และสินค้า OTOP สามารถแปรรูปจำหน่ายได้ราคาดี มีการบริหารจัดการตลาด โดยรวบรวมผลผลิตในรูปแบบกลุ่มส่งตลาด สร้างตลาดเครือข่ายรวบรวมสินค้า การตลาดออนไลน์ และต่อยอดเป็นวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรชุมชนเกาะพยาม

3.3 กาแฟ (โรบัสต้า) จังหวัดระนองเป็นแหล่งปลูกกาแฟโรบัสต้าที่สำคัญเป็นอันดับสองของประเทศรองจากจังหวัดชุมพร มีพื้นที่เพาะปลูกกาแฟประมาณ 33,989 ไร่ พื้นที่ปลูกมากที่สุดอยู่ใน

อำเภอกระบุรี อำเภอละอุ่น และอำเภอกะเปอร์ สภาพภูมิอากาศมีฝนตกชุกตลอดปี โดยเรียกสภาพอากาศแบบพิเศษนี้ว่า “ฝนแปดแดดสี่” (ลักษณะภูมิอากาศแบบมีฝนแปดเดือนและมีแดดสี่เดือน) ซึ่งเหมาะกับการปลูกกาแฟพันธุ์โรบัสต้าเป็นอย่างมาก พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกกาแฟควรเป็นพื้นที่ที่มีความสูง ประมาณ 800-12,000 เมตรจากระดับน้ำทะเล มีความลาดชันไม่เกิน 50 เปอร์เซ็นต์ และต้องทำการกำจัดวัชพืชโดยการถางให้โล่ง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2563 มีพื้นที่ปลูกประมาณ 33,989 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 3,035 ตันต่อปี ซึ่งจังหวัดระนองมีบริษัทเอกชนหลาย ๆ บริษัทร่วมมือกับเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟจังหวัดระนอง ยกกระดับเมล็ดกาแฟคุณภาพ รวมทั้งสนับสนุนนโยบายจังหวัดระนองในการผลักดันกาแฟสู่พืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดอย่างเต็มที่

3.4 พืชสมุนไพร ด้วยนโยบายของรัฐบาลที่ให้การสนับสนุนแนวคิด BCG (Bio-Circular-Green Economy) หรือเศรษฐกิจชีวภาพ ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ พืชสมุนไพรเป็นเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจ เนื่องจากเป็นแหล่งของสารสำคัญที่นำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น การแพทย์ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และเครื่องสำอาง จึงสนับสนุนให้พืชสมุนไพรเป็นพืชทางเลือกในปี 2564 โดยดำเนินการภายใต้ตลาดนำการผลิต และหากทิศทางของตลาดสมุนไพรขยายตัวเพิ่มมากขึ้น จะช่วยให้เกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร มีรายได้และความมั่นคงในการดำรงชีพ จากฐานข้อมูล Agri-Map Online จังหวัดระนองมีพื้นที่ศักยภาพที่สามารถส่งเสริมให้ปลูกพืชสมุนไพรได้หลายชนิด เช่น กระชายดำ ขมิ้นชัน ไพล เป็นต้น

กระชายดำ เป็นไม้ล้มลุก ลำต้นมีปุ่มปม ลักษณะคล้ายกระชาย แต่เนื้อในหัวเป็นสีม่วงเมื่อแก่สีจะเข้มขึ้นเรื่อย ๆ ผิวด้านนอกสีเหลือง ใบเดี่ยว แทงขึ้นมาจากหัวใต้ดิน ดอกช่อ ออกที่ปลายยอด สีขาวแต่มีชมพู สามารถที่จะปลูกลงแปลง หรือปลูกลงในกระถางก็ได้ ต้องทำการพรวนดิน ใส่ปุ๋ยคอก ปรับสภาพดินไว้ก่อนที่จะปลูก โดยพื้นที่จังหวัดระนองมีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกกระชายดำที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 16,305 ไร่ อยู่ในอำเภอกระบุรี

ขมิ้นชัน เป็นพืชปลูกง่าย ชอบแสงแดดจัด และมีความชื้นสูง ชอบดินร่วนซุย มีการระบายน้ำดี ไม่ชอบน้ำขัง เกษตรกรสามารถปลูกขมิ้นชันแซมในสวนเป็นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์ และมีรายได้ระหว่างรอการเติบโตของไม้ผล ไม้ยืนต้น โดยพื้นที่จังหวัดระนองมีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกขมิ้นชันที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 16,305 ไร่ อยู่ในอำเภอกระบุรี

ไพล เจริญได้ดีในดินร่วนซุย ปลูกง่าย ดูแลง่าย สามารถปลูกแซมระหว่างแปลงพืชหลักได้ โดยพื้นที่จังหวัดระนองมีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกไพลที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 53,564 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอกระบุรี 20,508 ไร่ อำเภอเมืองระนอง 12,676 ไร่ อำเภอกะเปอร์ 9,410 ไร่ อำเภอละอุ่น 6,018 ไร่ และอำเภอสุขสำราญ 4,952 ไร่

4. แนวทางการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ

4.1 ยางพารา

1) **พื้นที่ปลูกยางพาราที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกยางพาราอยู่ มีเนื้อที่ 5,749 ไร่ มีพื้นที่ปลูกในเขตอำเภอกระบุรี ตามมาตรการยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) เน้นให้มีการเพิ่มผลผลิตยางพาราต่อไร่ต่อปี จากปกติเฉลี่ยอยู่ที่ 224 กิโลกรัมต่อไร่ เป็น 360 กิโลกรัมต่อไร่ ภายในปี 2579 นั้น ควรมีการจัดการที่เหมาะสมในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ การคัดเลือกพันธุ์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และด้านทานโรค การปรับปรุงบำรุงดิน การใส่ปุ๋ยที่ถูกต้องและ

มีประสิทธิภาพ การปลูกพืชแซมและพืชคลุมดินให้เหมาะสมเพราะมีผลต่อการเจริญเติบโตของยาง การบำรุงรักษา การใส่ปุ๋ยการตัดแต่งกิ่ง และเทคนิคการกรีดยางให้มีปริมาณน้ำยางสูงมีคุณภาพและตรงตามมาตรฐาน เน้นการพัฒนาการตลาดในพื้นที่ เช่น จัดตั้งจุดรับซื้อ โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง มีการบริหารงานแบบมืออาชีพและสามารถถ่ายทอดกิจการให้กับคนรุ่นใหม่

2) **พื้นที่ปลูกยางพาราที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกยางพาราอยู่ มีเนื้อที่ 59,313 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอกระบุรี อำเภอกะเปอร์ และอำเภอเมืองระนอง ควรสนับสนุนให้มีการเพิ่มผลผลิตยางพารา โดยเน้นการจัดการที่เหมาะสมในเรื่องต่าง ๆ เช่น เดียวกันกับพื้นที่เหมาะสมสูง โดยเฉพาะการปรับปรุงบำรุงดิน เน้นการพัฒนาการตลาดในพื้นที่ เช่น จัดตั้งจุดรับซื้อ โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ ที่มีความเหมาะสมปานกลางให้มากขึ้น ส่งเสริมให้มีการโค่นยางพาราที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปี และปลูกยางพาราทดแทนในพื้นที่เดิมเช่นกันกับพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง พัฒนาตลาดและช่องทางจัดจำหน่ายให้มากขึ้น โดยเน้นการแปรรูปยาง หรือไม้ยางพาราเพิ่มมากขึ้นซึ่งอาจเน้นจากชุมชนที่เข้มแข็งเป็นพื้นที่ต้นแบบ

3) **พื้นที่ปลูกยางพาราในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกยางพาราอยู่ ส่งเสริมให้มีการโค่นยางพาราที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปี และหาพืชอื่นทดแทน เช่น ไม้ผล มะพร้าว ไม้หวาน มันสำปะหลัง ยาสูบ แดงโม พืชไร่ และพืชผักต่าง ๆ ทดแทน ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่เลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตพืชผักบริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น จัดหาตลาดให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชผักทดแทน โดยอาจเริ่มจากตลาดชุมชน

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกยางพารา โดยหันมาปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน เช่น ไม้ผล ไม้ยืนต้นอื่น ๆ เป็นต้น ควรเน้นให้เกษตรกรปลูกพืชดังกล่าวต่อไป เนื่องจากปัจจุบันตามมาตรการยุทธศาสตร์ยางพารา เน้นการลดพื้นที่การปลูกยางพาราอยู่แล้ว ฉะนั้นควรสร้างความตระหนักให้เกษตรกร เน้นการทำเกษตรแบบผสมผสาน หรือการเข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ หรือวนเกษตร เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่ามากที่สุดต่อไป

4.2 ปาล์มน้ำมัน

1) **พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกปาล์มน้ำมันอยู่ มีเนื้อที่ 22,856 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอกระบุรี อำเภอกะเปอร์ อำเภอเมืองระนอง ตามลำดับ คณะอนุกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดเห็นควรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนให้เป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่สำคัญของจังหวัด และมีการบริหารจัดการน้ำอย่างดี รวมทั้งการจัดการดินและปุ๋ยตามมาตรฐาน ส่งเสริมให้มีการใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ใช้พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรอง สนับสนุนการรวมกลุ่มเป็นเกษตรแปลงใหญ่ สร้างเครือข่ายในรูปแบบของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ลานเท กับโรงงานสกัดน้ำมัน ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องการตัดปาล์มน้ำมันที่ได้คุณภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาให้เกษตรกรเพาะปลูกตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP)

2) **พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกปาล์มน้ำมันอยู่ มีเนื้อที่ 38,831 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเกาะเปอร์ อำเภอกะบุรี และอำเภอละอุ่น ควรสนับสนุนด้านการบริหารจัดการน้ำ เช่น ชลประทาน แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ใช้ปัจจัยการผลิตในอัตราและช่วงเวลาที่เหมาะสม สนับสนุนพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรอง เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน พื้นที่ในเขตนี้มีความเหมาะสมสำหรับการเกษตรแบบผสมผสาน โดยเฉพาะในช่วงที่ปาล์มน้ำมันอายุน้อยยังไม่ให้ผลผลิต หรือเกษตรกรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น และภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำว่าไม่ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น หรือถ้าต้องการเปลี่ยนชนิดพืชควรเป็นพืชที่มีผลตอบแทนดีกว่า

3) **พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกปาล์มน้ำมันอยู่ ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ โดยสนับสนุนการปรับโครงสร้างที่ดิน ปรับปรุงบำรุงดินสนับสนุนแหล่งน้ำ ให้เกษตรกรเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสมลงทุนน้อยกว่าและให้ผลตอบแทนที่ดี และปาล์มน้ำมันเป็นพืชยืนต้นอายุประมาณ 20-25 ปี การปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นจึงเป็นเรื่องยาก ในกรณีที่ปาล์มน้ำมันหมดอายุ ส่งเสริมสินค้าเกษตรชนิดอื่น ๆ ที่สามารถปลูก เลี้ยง หรืออยู่ร่วมกันได้ในสวนปาล์มน้ำมัน ตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้เกษตรกรสามารถเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน โดยหันมาปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน เช่น มังคุด ทูเรียน เป็นต้น ทั้งนี้หากพืชที่ปลูกเป็นพืชไร่นอนาคตสามารถกลับมาปลูกปาล์มน้ำมันได้อีก แต่หากเป็นไม้ผลหรือไม้ยืนต้น การกลับมาปลูกปาล์มน้ำมันอาจเป็นเรื่องยาก โดยเฉพาะการปลูกไม้ผล เช่น ทูเรียน ที่ปัจจุบันราคาดี แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาต้นทุนการผลิตและราคาผลผลิตร่วมด้วย

4.3 ทูเรียน

1) **พื้นที่ปลูกทูเรียนที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกทูเรียนอยู่ มีเนื้อที่ 1,618 ไร่ มีพื้นที่ปลูกในเขตอำเภอกะบุรี คณะอนุกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดเห็นควรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนให้เป็นพื้นที่ปลูกทูเรียนที่สำคัญของจังหวัด และมีการบริหารจัดการน้ำอย่างดี รวมทั้งการจัดการดินและปุ๋ยตามมาตรฐาน ส่งเสริมให้มีการใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สนับสนุนการรวมกลุ่มเป็นเกษตรแปลงใหญ่ สร้างเครือข่ายในรูปแบบของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตสู่การผลิตผลไม้ครบวงจร เช่น บริหารจัดการผลผลิตแบบป้องกันความเสี่ยงโดยใช้การตลาดนำการผลิตเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาให้เกษตรกรเพาะปลูกตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) เน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการพัฒนาคูณภาพทูเรียนทั้งในและนอกฤดู ให้สอดคล้องตามฤดูกาลการผลิตผลไม้คุณภาพตามแหล่งกำเนิดภูมิศาสตร์ (GI) และไม้ผลอัตลักษณ์ของจังหวัด

2) **พื้นที่ปลูกทูเรียนที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกทูเรียนอยู่ มีเนื้อที่ 279 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอกะบุรี เนื่องจากเป็นไม้ผล ซึ่งบางช่วงมีความต้องการการใช้น้ำในปริมาณมาก ควรสนับสนุนด้านการบริหารจัดการน้ำ เช่น ชลประทาน แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ใช้ปัจจัยการผลิตในอัตราและช่วงเวลาที่เหมาะสม จะสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรผู้ปลูกทูเรียน

ภาครัฐ ควรให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำว่าไม่ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น หรือถ้าต้องการเปลี่ยนชนิดพืชควรเป็นพืชที่มีผลตอบแทนดีกว่า

3) พื้นที่ปลูกทุเรียนในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N) และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกทุเรียนอยู่ ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ โดยสนับสนุนการปรับโครงสร้างที่ดิน ปรับปรุงบำรุงดิน สนับสนุนแหล่งน้ำ หาแหล่งเงินทุน ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แนวทางการบริหารจัดการให้แก่เกษตรกร ในกรณีที่ทุเรียนหมดอายุต้องโค่นทิ้ง เนื่องจากผลผลิตลดต่ำลง ต้องใช้ทุนเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เกษตรกรสามารถเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสมและให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตพืชอาหารเพื่อบริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

4) พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกทุเรียน แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกทุเรียน โดยหันมาปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน เช่น ปาล์มน้ำมัน ยางพารา เป็นต้น ทั้งนี้หากพืชที่ปลูกเป็นพืชไร่นานาสามารถกลับมาปลูกทุเรียนได้อีก แต่หากเป็นไม้ผลหรือไม้ยืนต้น อาจเป็นเรื่องยาก ต้องรอนพืชเดิมครบอายุตัดโค่น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาต้นทุนการผลิตร่วมด้วย ภาครัฐควรประชาสัมพันธ์และสร้างมาตรการจูงใจให้เกษตรกรกลับมาปลูกทุเรียนในพื้นที่นี้หรือทำในรูปแบบสวนผสมระหว่างไม้ผลเขตร้อน เช่น เงาะ มังคุด ลองกอง เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาลักษณะทางการตลาดร่วมด้วย

4.4 มังคุด

1) พื้นที่ปลูกมังคุดที่มีความเหมาะสมสูง (S1) และปัจจุบันยังปลูกมังคุดอยู่ มีเนื้อที่ 1,125 ไร่ มีพื้นที่ปลูกในเขตอำเภอกระบุรี คณะอนุกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดเห็นควรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนให้เป็นพื้นที่ปลูกมังคุดที่สำคัญของจังหวัด และมีการบริหารจัดการน้ำอย่างดี รวมทั้งการจัดการดินและปุ๋ยตามมาตรฐาน ส่งเสริมให้มีการใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สนับสนุนการรวมกลุ่มเป็นเกษตรแปลงใหญ่ สร้างเครือข่ายในรูปแบบของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิชาศึกษาชุมชนปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตสู่การผลิตผลไม้ครบวงจร เช่น บริหารจัดการผลผลิตแบบป้องกันความเสี่ยง โดยใช้การตลาดนำการผลิตเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาให้เกษตรกรเพาะปลูกตาม การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) เน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการพัฒนาคุณภาพผลไม้ให้สอดคล้องตามฤดูกาล การผลิตผลไม้คุณภาพตามแหล่งกำเนิดภูมิศาสตร์ (GI) และไม้ผลอัตลักษณ์ของจังหวัด

2) พื้นที่ปลูกมังคุดที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) และปัจจุบันยังปลูกมังคุดอยู่ มีเนื้อที่ 169 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอกระบุรี เนื่องจากเป็นไม้ผล ซึ่งบางช่วงมีความต้องการการใช้น้ำในปริมาณมาก ควรสนับสนุนด้านการบริหารจัดการน้ำ เช่น ชลประทาน แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ใช้ปัจจัยการผลิตในอัตราและช่วงเวลาที่เหมาะสม จะสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรผู้ปลูกมังคุด ภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำว่าไม่ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น หรือถ้าต้องการเปลี่ยนชนิดพืชควรเป็นพืชที่มีผลตอบแทนดีกว่าและต้นทุนต่ำ

3) พื้นที่ปลูกมังคุดในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N) และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกมังคุดอยู่ ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ โดยสนับสนุนการปรับโครงสร้างที่ดิน ปรับปรุงบำรุงดิน สนับสนุนแหล่งน้ำ หาแหล่งเงินทุนประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แนวทางการบริหารจัดการ

ให้แก่เกษตรกร ในกรณีที่มังคุดถึงอายุตัดโค่นทิ้ง เกษตรกรสามารถเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสมและให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตอาหารเพื่อบริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกมังคุด** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกมังคุด โดยหันมาปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน เช่น ปาล์มน้ำมัน ยางพารา เป็นต้น ทั้งนี้หากพืชที่ปลูกเป็นพืชไร่นานาคสามารถกลับมาปลูกมังคุดได้อีก แต่หากเป็นไม้ผลหรือไม้ยืนต้น อาจเป็นเรื่องยาก ต้องรอจนพืชเดิมครบอายุตัดโค่น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาต้นทุนการผลิตร่วมด้วย ภาครัฐควรประชาสัมพันธ์และสร้างมาตรการจูงใจให้เกษตรกรกลับมาปลูกมังคุดในพื้นที่นี้ หรือทำในรูปแบบสวนผสมระหว่างไม้ผลเขตร้อน เช่น เงาะ ทุเรียน ลองกอง เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาลักษณะทางการตลาดร่วมด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. 2556. **ขอบเขตการปกครอง.** (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมการปกครอง. 2563. **ข้อมูลสถิติประชากร.** (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมชลประทาน. 2564. **พื้นที่ชลประทาน พ.ศ. 2564.** (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมทรัพยากรทางปัญญา. 2562. **ประกาศกรมทรัพยากรทางปัญญา เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ที่เรียนในวงระนอง ทะเบียนเลขที่ สช 62100132.** 27 กันยายน 2562.
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2562. **การใช้ที่ดินจังหวัดระนอง พ.ศ. 2561.** (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2563. **ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2563.** (ไฟล์ข้อมูล).
- เทคโนโลยีชาวบ้านออนไลน์. 2562. **พาลิ้มรสเสน่ห์กาแฟระนอง แหล่งเพาะปลูกกาแฟโรบัสต้าคุณภาพเยี่ยม.** สืบค้นจาก https://www.technologychaoban.com/bullet-news-today/article_111809. 8 กันยายน 2564.
- นิตยสาร. 2562. **กาแฟดีที่ระนอง.** สืบค้นจาก <https://coffeetravelermag.wixsite.com/coffeetraveler/post/the-best-coffee-by-ranong>. 8 กันยายน 2564.
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระนอง. 2563. **แผนพัฒนาการเกษตรรายสินค้ามะม่วงหิมพานต์จังหวัดระนอง (พ.ศ.2562-2564) ฉบับทบทวนปี 2563.** กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. สืบค้นจาก <https://www.opsmoac.go.th/ranong-dwl-preview-411491791853>. 8 กันยายน 2564.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2564. **ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร พ.ศ. 2564.** (ไฟล์ข้อมูล).
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดระนอง. 2560. **กาหยู (มะม่วงหิมพานต์).** กระทรวงวัฒนธรรม. สืบค้นจาก https://www.m-culture.go.th/ranong/ewt_news.php?nid =479&filename=index. 8 กันยายน 2564.

ภาคผนวก

ตารางผนวกที่ 1 ข้อมูลตำบลจำแนกรายอำเภอ จังหวัดระนอง

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
1	กระบุรี	จ.ป.ร
2		น้ำจืด
3		น้ำจืดน้อย
4		บางใหญ่
5		ปากจั่น
6		มะมุ
7		ลำเลียง
8	กะเปอร์	กะเปอร์
9		เขี้ยวเหลียง
10		บางหิน
11		บ้านนา
12		ม่วงกลาง
13		เมืองระนอง
14	เขานิเวศน์	
15	ทรายแดง	
16	บางนอน	
17	บางริน	
18	ปากน้ำ	
19	ราชกรูด	
20	หวาง	
21	หาดส้มแป้น	
22	ละอุ่น	ในวงใต้
23		ในวงเหนือ
24		บางแก้ว
25		บางพระใต้
26		บางพระเหนือ
27		ละอุ่นใต้
28		ละอุ่นเหนือ
29		สุขสำราญ
30	นาคา	
รวม	5	30

ที่มา: กรมการปกครอง, 2556

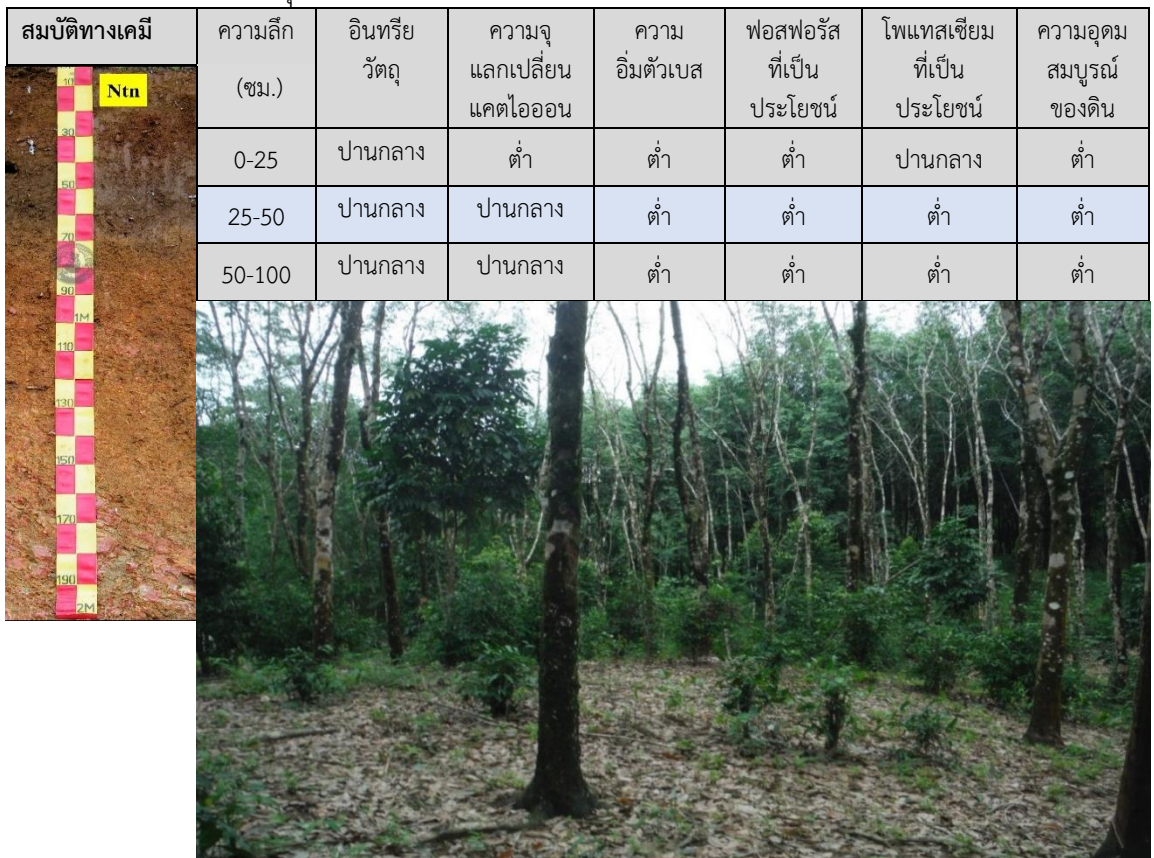
ชุดดิน	มูโน๊ะ	Series Mu	กลุ่มชุดดินที่ 10
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %		
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบชายฝั่งทะเล		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนทะเล		
การระบายน้ำ	เลว		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลาง	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้า	
ลักษณะสมบัติของดิน	ดินเหนียวลึกลับมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวถึงเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีสีดำหรือน้ำตาลปนเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง มีจุดประสีเหลืองน้ำตาล และมีจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบจาร์ไซต์ (jarosite mottles) ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดรุนแรงมากที่สุด (pH 3.5-4.0) และช่วงความลึก 50-100 ซม. เป็นดินเลนสีเทา มีสารประกอบกำมะถัน (pyrite: FeS ₂) มาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.0-6.5)		
ข้อจำกัด	ดินเป็นกรดจัดมาก เนื่องจากสารประกอบกำมะถัน มีธาตุอะลูมิเนียม เหล็ก และแมงกานีสถูกละลายออกมามากจนเป็นพิษต่อพืช ธาตุฟอสฟอรัสถูกตรึงพืชดูดไปใช้ไม่ได้		
ข้อเสนอแนะ	ควรมีการปรับปรุงดินด้วยวัสดุปูนตามความต้องการปูนของดิน ไถกลบพืชปุ๋ยสดร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 พัฒนาแหล่งน้ำจืดไว้ล้างควมคุมและใช้ในช่วงที่พืชขาดน้ำ จัดระบบการให้น้ำและระบายน้ำแยกส่วนกัน		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
	0-25	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง
	25-50	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง
	50-100	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง

ภาพที่ 1 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินมูโน๊ะ

ชุดดิน	นาทอน	Series Ntn	กลุ่มชุดดินที่ 53
สภาพพื้นที่	ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนชัน มีความลาดชัน 5-20 %		
ภูมิสัณฐาน	พื้นที่เหลือค้ำจากการกัดกร่อน		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	การสลายตัวผุพังอยู่กับที่ และ/หรือ เคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนัก ของหินตะกอนเนื้อละเอียดหรือหินในกลุ่ม		
การระบายน้ำ	ดี		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลางถึงเร็ว	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลางถึงเร็ว	
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกปานกลาง ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทรายแป้ง สีน้ำตาล ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวถึงดินเหนียว มีสีน้ำตาล หรือน้ำตาลปนเหลืองและมีสีผสมของหินดินดาน (weathered shale) ภายในความลึกระหว่าง 50-100 ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก ถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5) ตลอดหน้าตัดดิน		
ข้อจำกัด	เป็นดินที่มีความลาดชันสูงและความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ		
ข้อเสนอแนะ	เนื่องจากชุดดินนี้พบในบริเวณที่มีความลาดชัน การใช้ประโยชน์ของพื้นที่ดินบริเวณนี้ต้องมีการอนุรักษ์ดินและน้ำโดยการทำขั้นบันไดและปลูกพืชคลุมดินเพื่อป้องกันการกร่อนของดินและรักษาความชื้นในดิน การใช้ปุ๋ยเคมีควรให้แต่น้อยและบ่อยครั้ง		

ภาพที่ 2 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินนาทอน

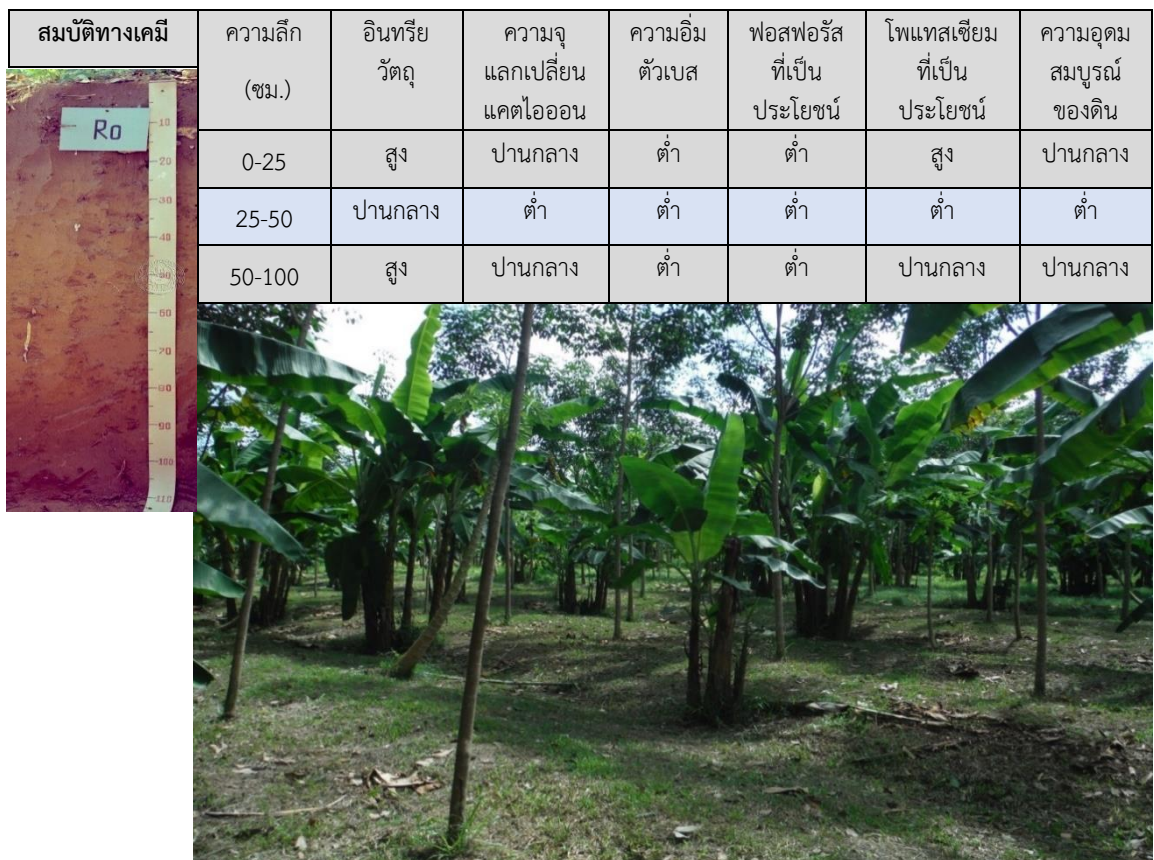
ชุดดิน	ปากจั่น	Series Pac	กลุ่มชุดดินที่ 26
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนชัน มีความลาดชัน 1-20 %		
ภูมิสัณฐาน	ลานตะพัก เขิงเขา เนินเขา หรือบริเวณพื้นที่เหลือค้ำจากการกัดกร่อน		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	การผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือ เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไม่ไกลนัก ของหินตะกอนเนื้อละเอียดหรือหินในกลุ่ม		
การระบายน้ำ	ดี		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลางถึงดี	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง	
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนถึงดินร่วนปนดินเหนียว สีน้ำตาลปนเทา ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียว มีสีผสมของสีน้ำตาล น้ำตาลปนเทา เหลืองและแดง พบจุดประสีต่าง ๆ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรด ปานกลาง (pH 5.0-6.0) ตลอดหน้าตัดดิน		
ข้อจำกัด	ความอุดมสมบูรณ์ของดินค่อนข้างต่ำและสภาพพื้นที่ค่อนข้างมีความลาดชัน		
ข้อเสนอแนะ	เป็นดินที่มีความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์สำหรับการทำสวนผลไม้และสวนยางพารา แต่มีข้อจำกัดที่สภาพพื้นที่ที่มีความลาดชัน ทำให้ดินขาดน้ำ และมีการชะล้างหน้าดิน จึงควรมีการจัดการที่ดี โดยการปลูกพืชคลุมดิน และทำขั้นบันได ตลอดจนมีการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมด้วย ในฤดูแล้งหรือในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงนาน ๆ ควรมีการชลประทานเข้าช่วย		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิมิตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
	0-25	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง
	25-50	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ภาพที่ 3 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินปากจั่น

ชุดดิน	รือเสาะ	Series Ro	กลุ่มชุดดินที่ 32
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 %		
ภูมิสัณฐาน	ตะพักลำน้ำ		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำพา		
การระบายน้ำ	ดี		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	เร็วถึงปานกลาง	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง	
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกลับมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนถึงดินร่วนปนดินเหนียว สีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนเหลือง ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งมีสีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนเหลือง พบเกลือแร่ไม่กาทลอด ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 4.5-6.0) ตลอดหน้าตัดดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและมักขาดน้ำในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงนาน ๆ		
ข้อจำกัด	เป็นดินที่เหมาะสมในการทำสวนผลไม้ แต่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ จึงจำเป็นต้องมีการใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน และในบริเวณนี้เป็นแหล่งปลูกผลไม้ที่สำคัญของภาคใต้ ในบางช่วงของปีต้องมีการชลประทานเข้าช่วย ส่วนในบริเวณพื้นที่ค่อนข้างต่ำ ในปีที่มีฝนตกชุกและหนักอาจประสบปัญหาน้ำท่วมอย่างฉับพลันและอาจทำให้พืชที่ปลูกเกิดความเสียหายได้		
ข้อเสนอแนะ			

ภาพที่ 4 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินรือเสาะ

ชุดดิน	ระยอง	Series Ry	กลุ่มชุดดินที่ 43
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 %		
ภูมิสัณฐาน	สันทรายชายทะเล		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนทรายทะเล		
การระบายน้ำ	ค่อนข้างมาก		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	เร็ว	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลางถึงเร็ว	
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินสีส้มมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นทรายหรือทรายปนดินร่วน มีสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง (pH 5.5-7.0) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นทราย มีสีน้ำตาลหรือสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 6.0-6.5)		
ข้อจำกัด	เป็นดินทรายจัด ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ และความสามารถในการอุ้มน้ำของดินต่ำมาก		
ข้อเสนอแนะ	การใช้ประโยชน์ของที่ดินบริเวณนี้ ควรเลือกชนิดพืชที่ปลูก เช่น มะม่วงหิมพานต์ มะพร้าว และมีการจัดการที่ดีโดยการขุดหลุมและมีวัสดุรองพื้น (ผสมกับซากพืชและปุ๋ยคอก) เพื่อเพิ่มความสามารถของดินในการอุ้มน้ำและเพิ่มธาตุอาหารแก่พืช นอกจากนี้ต้องมีการให้น้ำและปลูกพืชคลุมดินหรือใช้วัสดุคลุมดินและให้ปุ๋ยเคมีแก่พืชที่ปลูกด้วย		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอิม ตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ภาพที่ 5 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินระยอง

ตารางผนวกที่ 2 พื้นที่ชลประทานจำแนกรายอำเภอ ตำบล จังหวัดระนอง

อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)	ตำบล	พื้นที่ (ไร่)
เมืองระนอง	4,000	หาดส้มแป้น	4,000
รวม	4,000		4,000

ที่มา: กรมชลประทาน, 2564

ตารางผนวกที่ 3 ระดับน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำ จังหวัดระนอง

หน่วย: ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	อำเภอ	ตำบล	ระดับน้ำต่ำสุด	ระดับน้ำกักเก็บ
อ่างเก็บน้ำหาดส้มแป้น	เมืองระนอง	หาดส้มแป้น	0.18	10
รวม			0.18	10

ที่มา: กรมชลประทาน, 2564

ตารางผนวกที่ 4 พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจำแนกรายอำเภอ ตำบล จังหวัดระนอง

อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)
กระบุรี	60,576	กะเปอร์	18,200
จ.ป.ร	22,538	บางหิน	9,420
ปากจั่น	14,443	กะเปอร์	6,377
มะมู	10,169	เขี้ยวเหลือง	1,078
ลำเลียง	5,242	บ้านนา	955
น้ำจืด	4,311	ม่วงกลาง	370
บางใหญ่	2,813	ละอุ่น	29,801
น้ำจืดน้อย	1,060	บางพระเหนือ	13,867
เมืองระนอง	64,585	บางแก้ว	7,541
ราชกรูด	41,873	ในวงเหนือ	4,875
เกาะพยาม	10,672	ในวงใต้	1,806
หาดส้มแป้น	3,787	ละอุ่นใต้	1,712
หงาว	3,696	สุขสำราญ	10,251
ทรายแดง	2,213	นาคา	9,240
บางรีน	1,612	กำพวน	1,011
บางนอน	732	รวม	183,413

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, 2564

ตารางผนวกที่ 5 กิจกรรมการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จังหวัดระนอง

ลำดับ	กิจกรรมการเกษตร	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)
1	ยางพารา	14,254	261,075
2	ปาล์มน้ำมัน	11,262	148,088
3	ทุเรียน	5,329	36,989
4	กาแฟ	1,963	15,569
5	มังคุด	2,397	9,301
6	หมาก	2,339	6,215
7	มะพร้าว	1,303	4,016
8	มะม่วงหิมพานต์	482	3,503
9	สละตอ	1,209	3,393
10	ลองกอง	748	1,687
11	ไม้ยืนต้นอื่น ๆ	135	939
12	ผักเหียง (ผักเหมียง)	334	733
13	จาก	55	538
14	ข้าวนาปี	53	388
15	เงาะ	201	302
16	จำปาตะ	109	199
17	มะนาว	117	151
18	โค (วัว)	25	130
19	ส้มเขียวหวาน	23	117
20	กระถินเทพา	15	114
21	โกโก้	31	111
22	ขนุนหนัง	84	108
23	กล้วยน้ำว้า	92	102
รวม		42,560	493,768

หมายเหตุ: ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรปี 2563

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร, 2563

ตารางผนวกที่ 6 ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จังหวัดระนอง

ลำดับ	ชนิด	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ
1	พริกไทย	36	261	สุขสำราญ ละอุ่น กระบุรี กะเปอร์ เมืองระนอง
2	กฤษณา	2	53	กระบุรี สุขสำราญ
3	ตะไคร้หอม	2	4	เมืองระนอง กะเปอร์
4	อบเชย	1	4	กระบุรี
5	พลู	1	2	เมืองระนอง
6	สมุนไพรอื่น ๆ	2	35	เมืองระนอง สุขสำราญ
รวม		44	359	

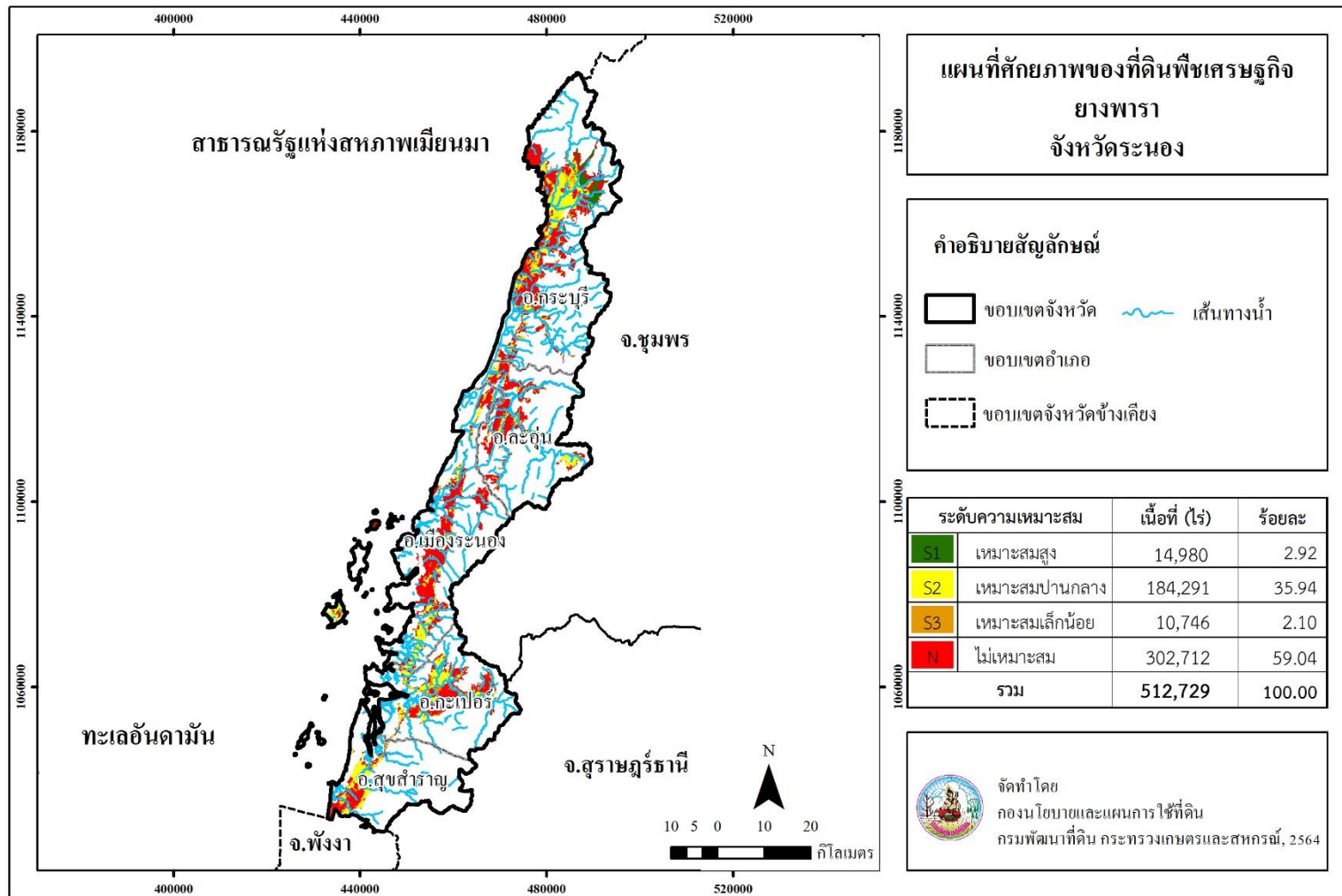
หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ 16 สิงหาคม 2564

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564

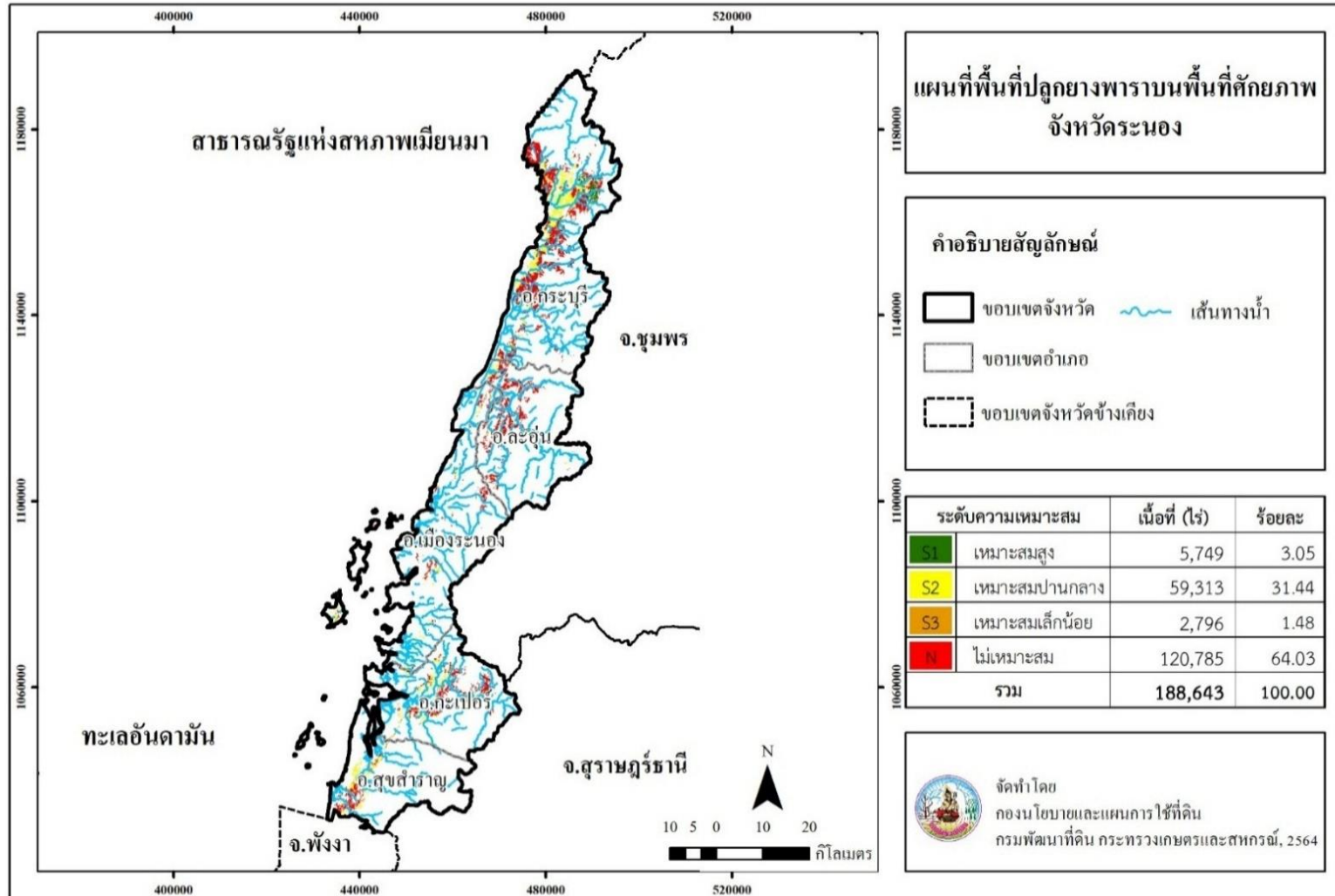
ตารางผนวกที่ 7 โรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตร จังหวัดระนอง

โรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อ และสหกรณ์การเกษตร	จำนวน (แห่ง)	โรงงานด้านการเกษตร	จำนวน (แห่ง)
โรงงานแปรรูปไม้ยางพารา	8	โรงงานด้านการเกษตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	7
โรงงานผลิตน้ำมันปาล์ม	3		
รวม	11	รวม	7

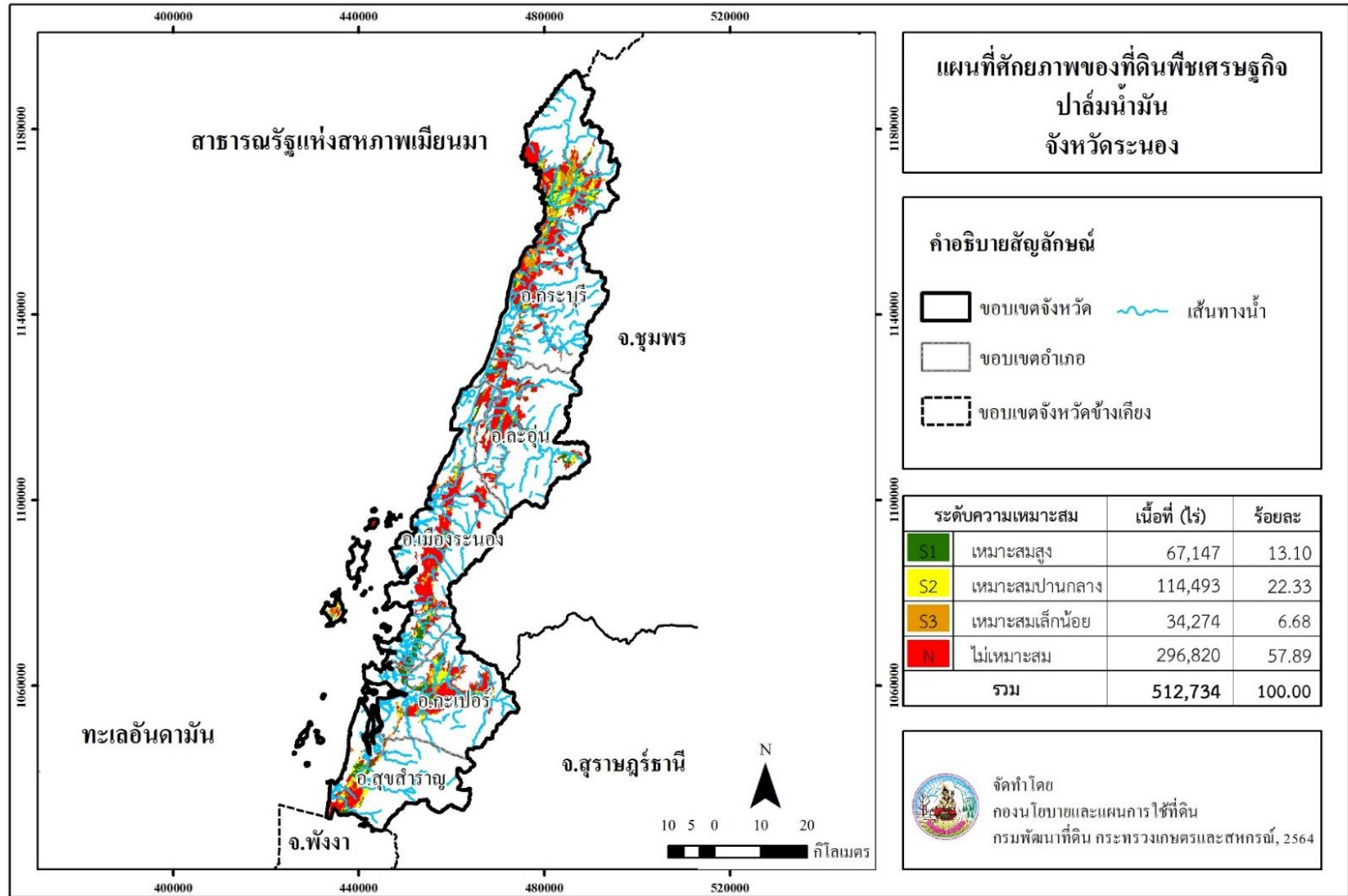
ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, 2564

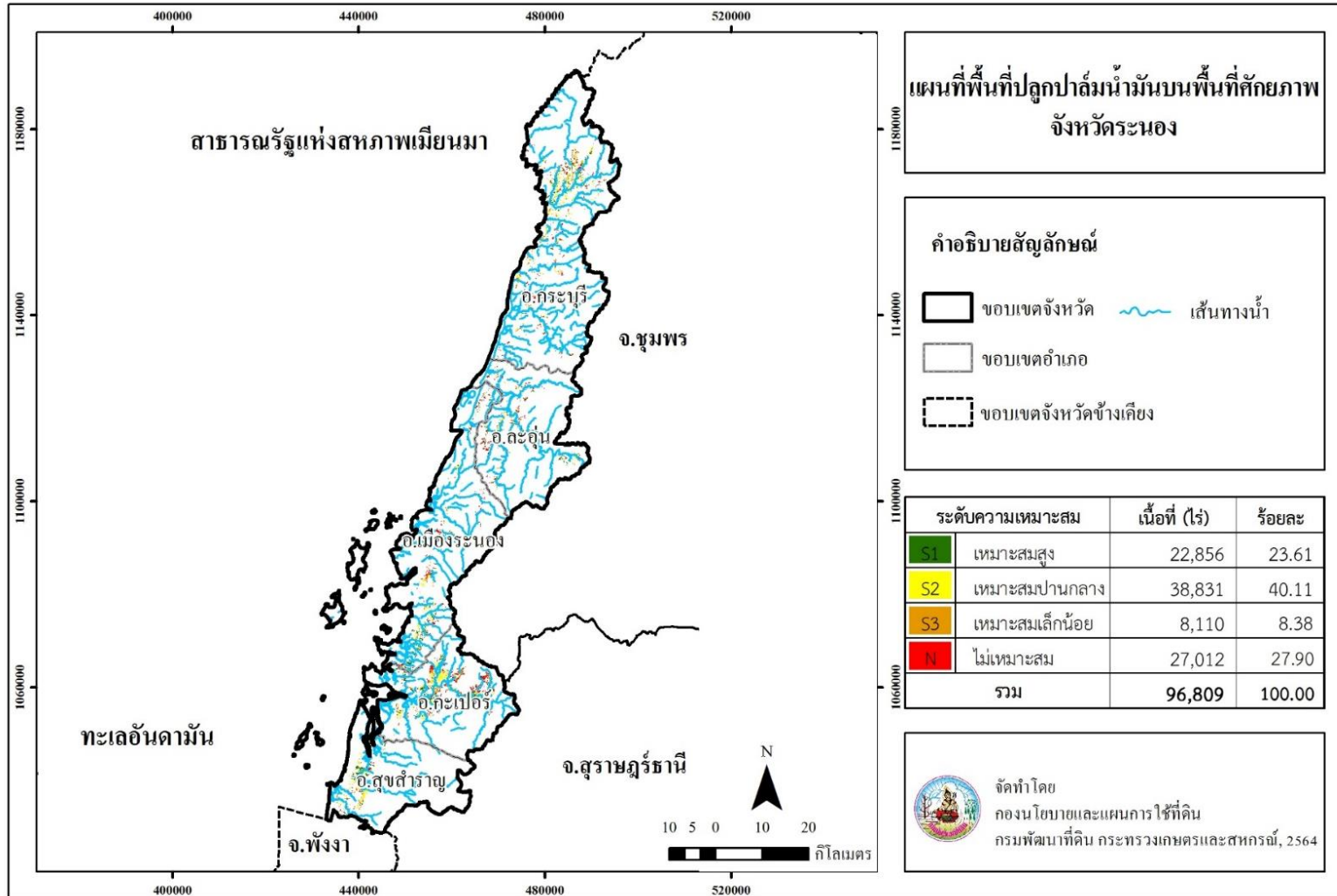
ภาพที่ 6 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจยางพารา จังหวัดระนอง

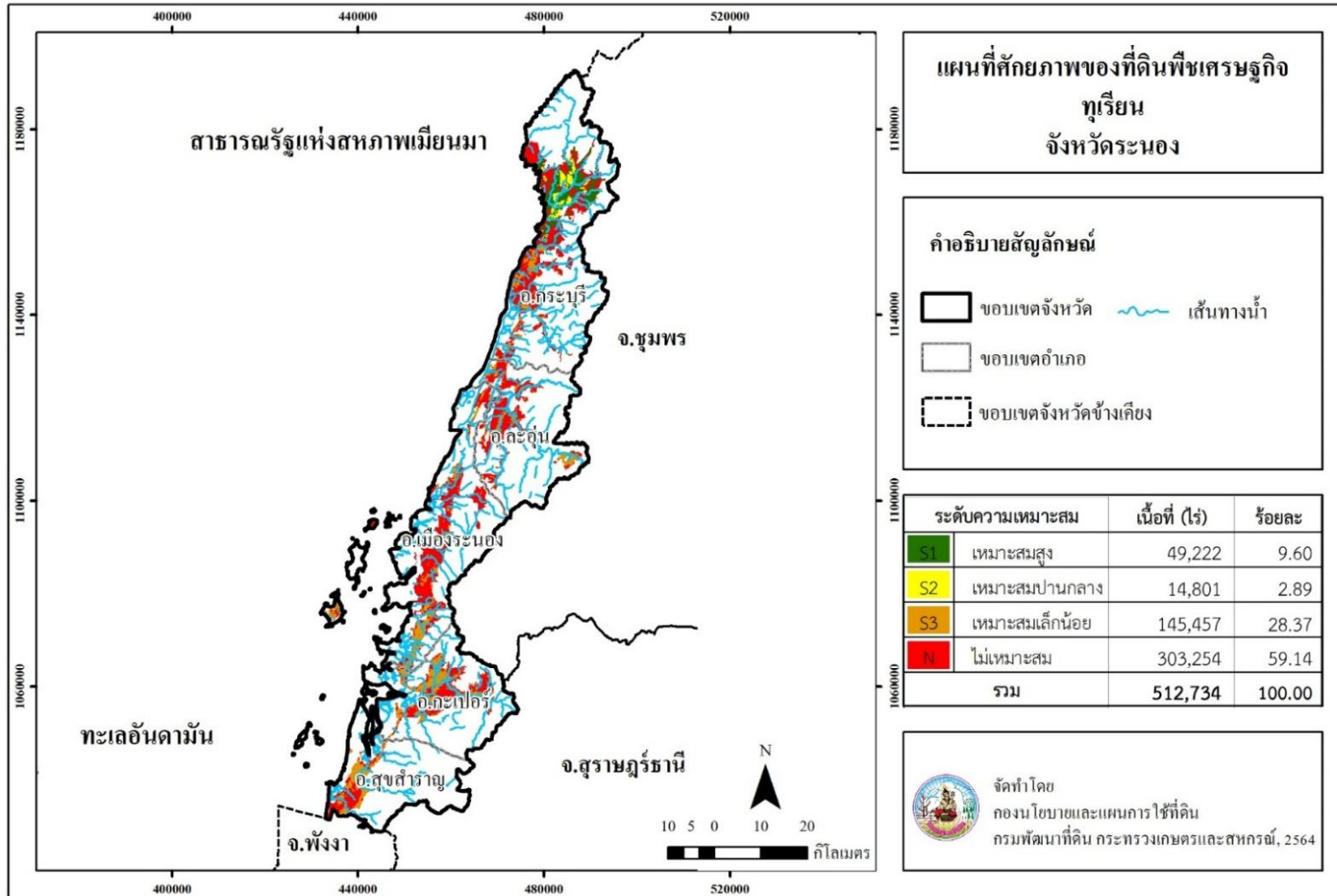
ภาพที่ 7 พื้นที่ปลูกยางพาราบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดระนอง

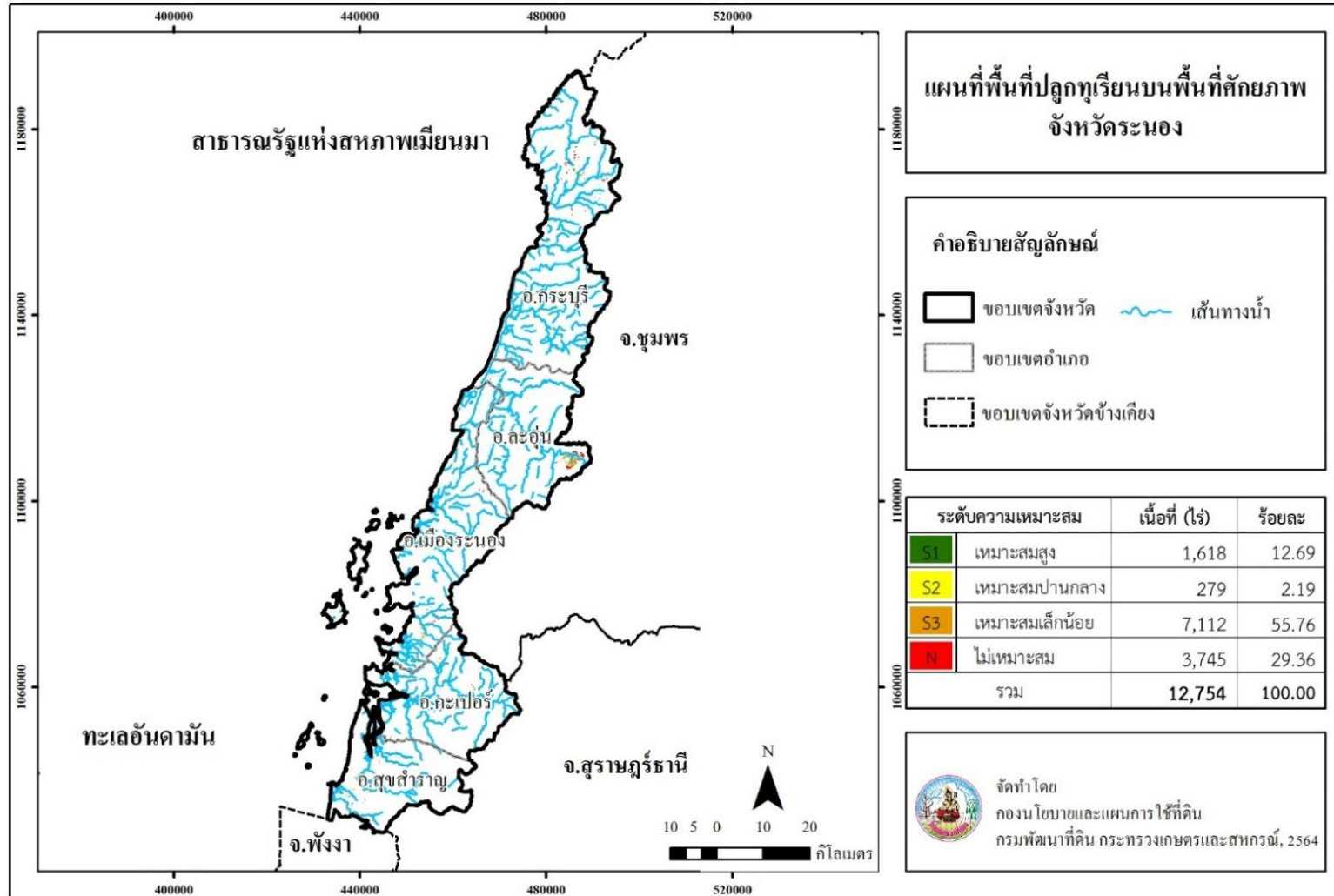
ภาพที่ 8 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจปาล์มน้ำมัน จังหวัดระนอง

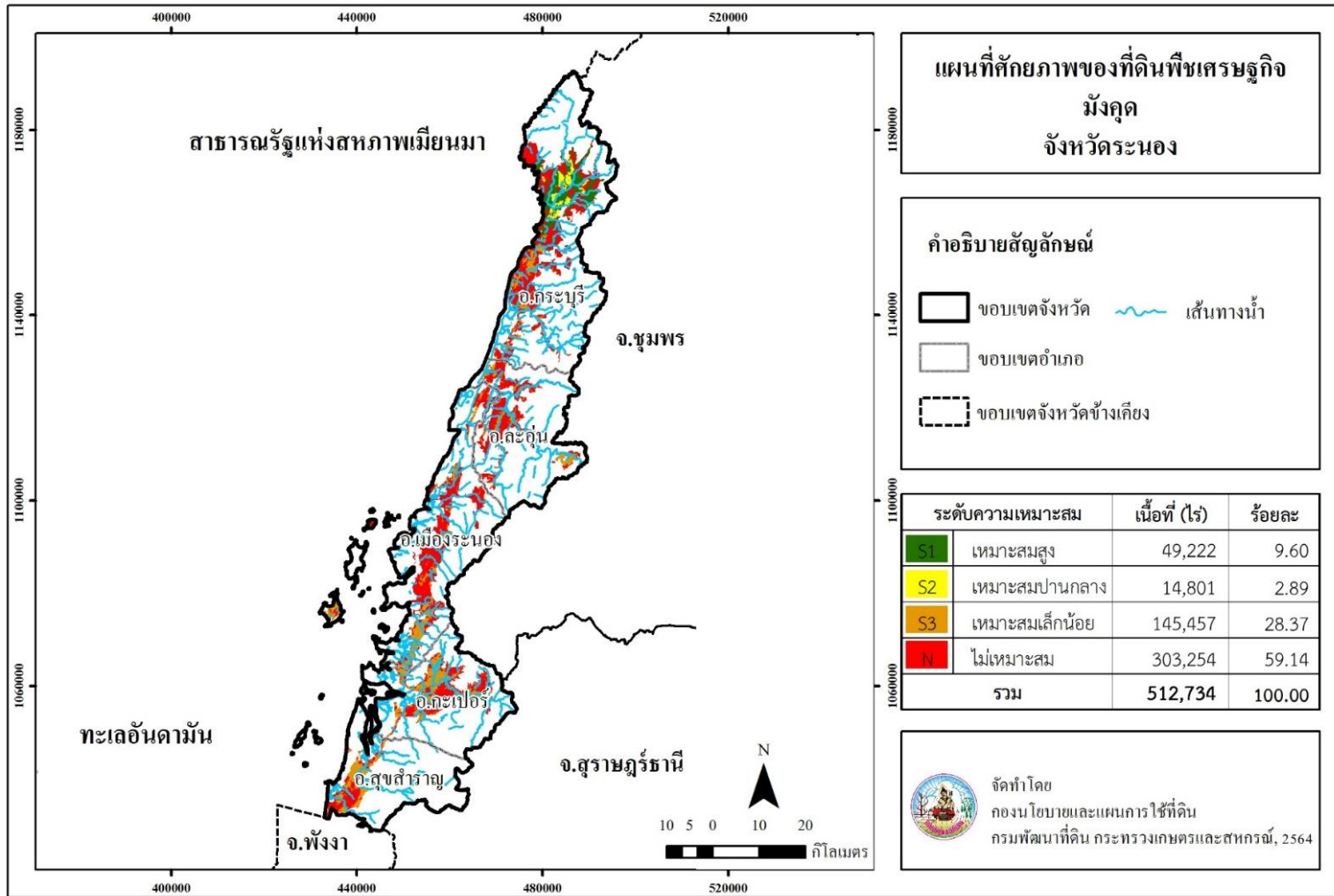
ภาพที่ 9 พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดระนอง

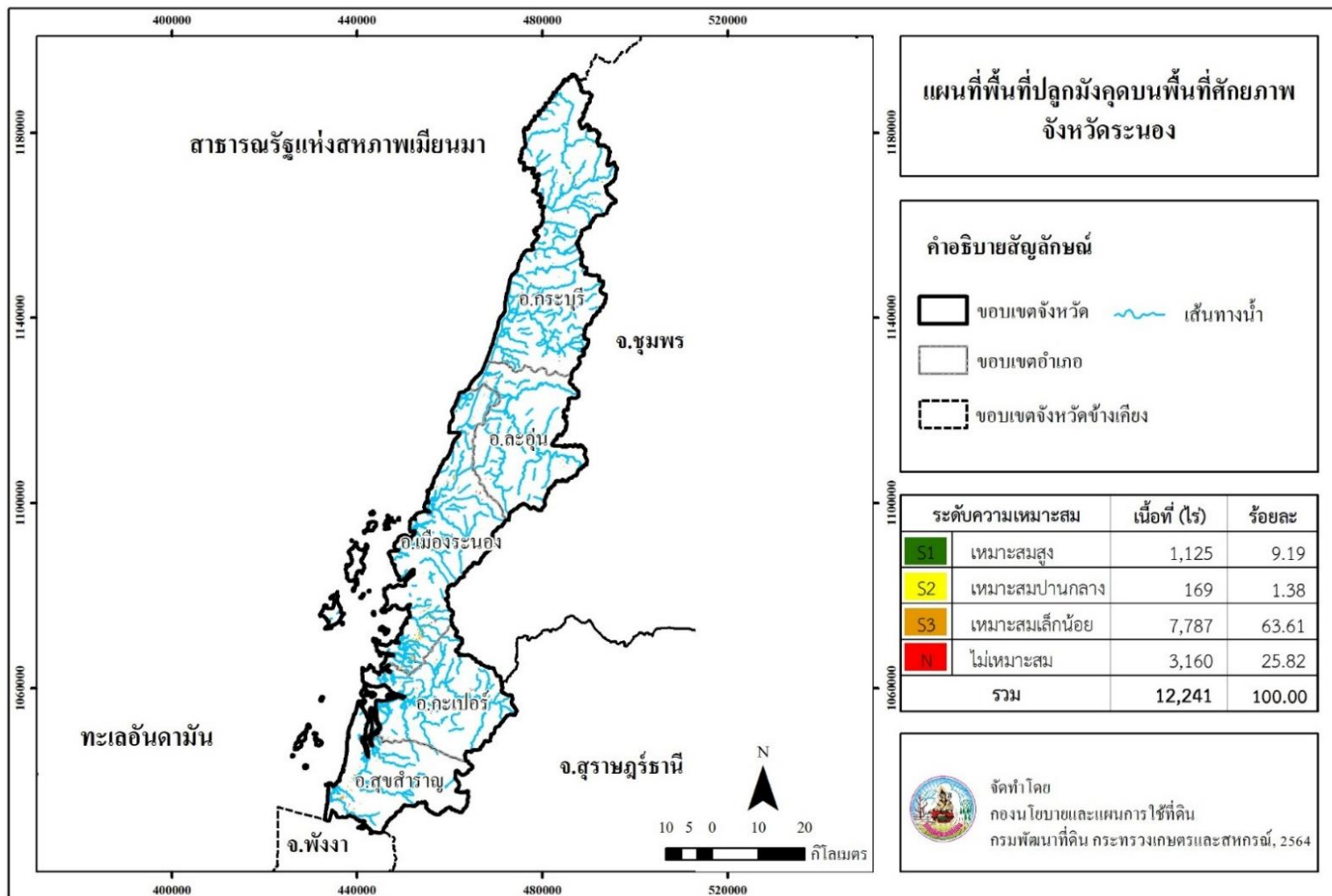
ภาพที่ 10 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจทุเรียน จังหวัดระนอง

ภาพที่ 11 พื้นที่ปลูกทุเรียนบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดระนอง

ภาพที่ 12 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจมังคุด จังหวัดระนอง

ภาพที่ 13 พื้นที่ปลูกมังคุดบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดระนอง

Land Development Department
2003/61 Phahonyothin Road.
Lard Yao, Chatuchuk, Bangkok 10900
Call Center : 1760
www.idd.go.th

DOWNLOAD